

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

sausio

17 d.

Sekmadienis

Nr. 5 (1092)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos ketvirtoji sesija

Sausio 14 d. Maskvoje pradėjo darbą TSRS penktojo šaukimo Aukščiausiosios Tarybos IV sesija.

10 valandą ryto Didžiųjų Kremliaus Rūmų posėdžių salėje prasidėjo Sąjungos Tarybos posėdis. Pirmininkavo Sąjun-

gos Tarybos Pirmininkas deputatas P. Lobanovas.

Kartu Kremliaus teatro rūmuose vyko Tautybių Tarybos posėdis. Pirmininkavo Tautybių Tarybos Pirmininkas deputatas J. Peivė.

Atskiruose rūmų posėdžiuose vienbalsiai buvo patvirtinta sesijos dienotvarkė ir jos darbo tvarka.

Sesija svarsto klausimą:

Nusiginklavimas — kelias į taikos stiprinimą ir tautų draugystę.

11 valandą ryto Didžiuosiuose Kremliaus Rūmuose prasidėjo bendras Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdis. Pirmininkauja J. Peivė.

Salėje daug svečių, pilnos diplomatinio

korpuso, Tarybų Sąjungos ir užsienio spaudos ložės.

Ilgai trunkančiais plovimais sutinka deputatai ir svečiai vyriausybės ložėse pasirodžiusius Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės vadovus.

Zodis pranešimui „Nusiginklavimas — kelias į taikos stiprinimą ir tautų draugystę“ suteikiama TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui, TSKP Centro Komiteto Pirmajam sekretoriui deputatui N. Chruščiovui.

Deputatai ir svečiai draugą N. Chruščiovą sutinka audringais, ilgai trunkančiais plovimais. Draugą N. Chruščiovą pranešimas buvo išklaustas su didžiuoju dėmesiu ir ne kartą buvo pertrauktas plovimais.

(TASS-ELTA)

Rimčiausią dėmesį traktorių ir inventoriaus remontui

Neužilgo atkeliaus ir antrųjų septynmečio metų pavasaris. Todėl reikia iš anksto pasirūpinti, kad turima technika ir žemės ūkio inventoriaus kolūkiuose iki pavasario sėjos darbų būtų pilnai atremontuoti. Viena mintimi — kuo greičiau ir geriau paruošti traktorius ir inventorių pavasariui — dabar gyvena „Tarybinio artojo“ kolūkio mechanizatoriai ir kalviai. Ypač stropiai atlieka įvairius suvirinimo darbus traktorininkas J. Tuskenis, neuilsdamas kasdien pluša prie traktorių mechanizatorių J. Grigonis. Sparčiai žemės ūkio inventorių remontuoja kalvis K. Dundulis ir kiti. Kolūkio kalvėje dumplėms pūsti įrengtas elektromotoriukas, kas žymiai paspartino kalvystės darbus. Todėl šiame kolūkyje jau atremontuoti 2 traktoriai, visi traktoriniai plūgai, 2 grūdų sėjamosios ir kitas inventorius. Jau užbaig-

tas viso žemės ūkio inventoriaus remontas „Draugystės“ (Vikonių apyl.) ir „Pergalės“ kolūkiuose.

Gera organizavus remonto darbus dirbtuvėse ir kalvėse, „Vienybės“ kolūkyje dabar jau pilnai paruošti pavasariui 3 traktoriai, atremontuoti daugiau kaip 70 proc. turimo žemės ūkio inventoriaus.

Bet tokia padėtis toli gražu ne visuose rajono kolūkiuose. Abejingai į technikos ir inventoriaus remontą lig šiol žiūri Černiachovskio ir Lenino vardo kolūkių valdybos. Kadangi šiuose kolūkiuose nėra sąlygų kapitaliniai remontuoti traktorius, kolūkių vadovai traktorių variklius žadėjo remontuoti Anykščių RTS, tačiau niekaip neįstengia jų pristatyti į dirbtuves. Černiachovskio vardo kolūkyje nesirūpinama ir žemės ūkio inventoriaus sutvarkymu. Dalis jo net nebuvo suvežta į pastogę, o palikta žiemoti tiesiog lauke. Argi taip reikia prižiūrėti vi-

suomeninį turtą? Su tokia pažiūra reikia kuo griežčiausiai kovoti.

Remontuojant traktorius, ypač jų variklius, kolūkiams didžiulę pagalbą turi suteikti RTS. Tačiau Anykščių RTS traktorių remontui pasirodė nepatenkinamai. Pirmiausia, nebuvo surinkti visi reikalingi detalės. Traktorių variklius lapkričio mėnesį remontavo vos vienas žmogus. Dėl to traktoriai remonte užtrukdavo gan ilgai. Taip „Paryžiaus Komunos“ kolūkio traktorius RTS dirbtuvėse išbuvo apie 2 mėnesius. Nors, tiesa, susitrukdytų buvo ir dėl atskirų atsarginių detalių stokos, tačiau remonto darbai užsitęsdavo ir dėl nepakankamo remontininkų skaičiaus. Dabar remontininkų RTS yra pakankamai. Taigi belieka tik tai teisingai paskirstyti darbą tarp jų, kontroliuoti ir vadovauti jų darbui.

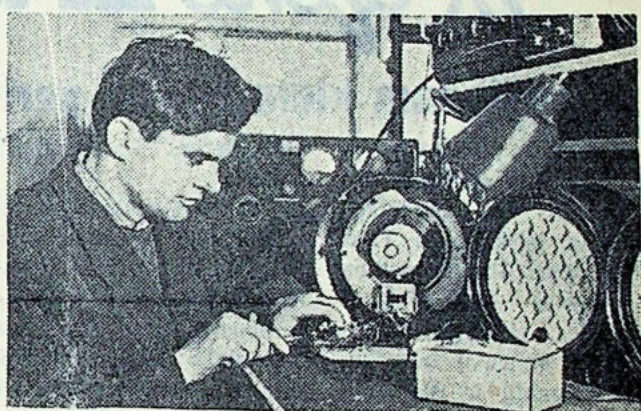
Kolūkių valdybos ir RTS vadovai turi rimtai susirūpinti technikos ir

žemės ūkio inventoriaus stoviu ir kuo skubiausiai pašalinti visus trūkumus, pasitaikančius vykdant traktorių ir inventoriaus remontą. Vertėtų iš pagrindų pagerinti savo darbą ir prekybos-tiekimo kontoros darbuotojams, kurių tiesioginis uždavinys — ap rūpinti RTS ir kolūkius atsarginėmis dalimis, o tai labai svarbu kovojant už savalaikį remonto darbų atlikimą.

Vilniaus pietvakarių pakraštyje išaugo šio septynmečio pramonės naujagimis — televizijos mazgų gamykla. Neseniai gamyklos kolektyvas išleido pirmąją savo produkciją. Kartu su televizorių detalių gamyba čia įsisavinami gamykloje sukonstruoti eteriniai reproduktoriai. Tokių reproduktorių skirtumas nuo paprastų toks, kad jiems nereikalingas retransliacinis tinklas, o pirmą Vilniaus radijo programą 100 kilometrų radiusu. Šis eterinis reproduktorius labai patogus radiofikuoti kaimo vietovėms. Jį maitina dvi kišeninio žibintuvėlio baterijos.

Nuotraukoje: gamyklos centrinės laboratorijos inžinierius O. Kašparas tikrina eterinius reproduktorius.

M. Baranausko (ELTOS) nuotr.

GYVENIMAS DAR PAGRAŽES

Sakoma, kad gera žinia turi sparnus. Lyg paukštis ji skrenda iš lūpų į lūpas.

Greitai pasiekė mūsų kolūkio žemdirbių ir N. S. Chruščiovo pranešimo, skaityto TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijoje, žodžiai. Daugelis kolūkiečių įdėmiai klausėsi radijo, o užvakar susijaudinę ir džiaugdamiesi skaitė N. S. Chruščiovo kalbą laikraščiuose.

Iš TSKP Centro Komiteto Pirmojo sekretoriaus ir TSRS Ministrų Tarybos pirmininko lūpų dar kartą nuskambėjo raginimas visų šalių vyriausybės paversti ginklus taikos darbo įrankiais. Džiugu, kad mūsų vyriausybės vadovo pasiūlymas dar labiau stiprina taiką pasaulyje. Visa žmoni-

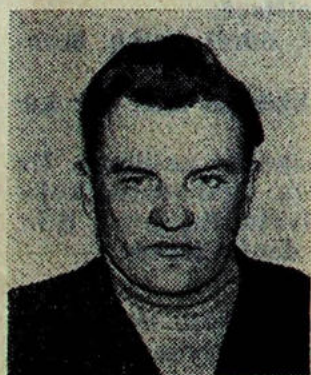
ja galės ramiau gyventi.

Aš didžiuojuos savo Tarybų šalimi, žengiančia tvirtais žingsniais pirmyn į gražią ateitį. Ji pirmoji atvėrė vartus į kosmosą. Tarybų Sąjunga pirmoji pasiūlė nusiginkluoti. Ir ne dėl to, kad būtų silpna, o vadovaudamasi žmoniškumu ir sveiku protu.

Nebetoli ta diena, kai žmogus savo rankomis gamins vien tik materialines gėrybes. Ir todėl norisi dar geriau dirbti.

Praeitais metais mūsų kolūkis tapo milijonieriumi. Kolūkiečiai pasiryžę pirma laiko įvykdyti TSKP CK gruodžio Plenumo nubrežtus uždavinius.

J. Telksnys
„Sklemonių“ kolūkio
sąskaitininkas

Pernal mes sėjome 24 ha kukurūzų. Pasigaminom 520 tonų siloso. Iš kai kurių plotų derlių gavom neblogą. Bet vis tik buvo padaryta daug klaidų. Nemažą plotą kukurūzų trečioje brigadoje teko nurašyti. Čia daug pakenkė sausra, bet svarbiausia — blogas žemės parinkimas.

Siemet užsibrėžėme auginti 28 ha kukurūzų ir gauti iš hektaro ne mažiau, kaip po 400 cni žaliosios masės. Sieme straipsnyje aš ir noriu papasakoti, kaip mes ruošiamės kukurūzų auginimui, ką padarysime, kad nekartojus praėjusių metų klaidų.

Dar iš rudens pasėmėme

žemės pavyzdžius iš tų plotų, kur numatėme sėti kukurūzus ir kruopščiai ištyrėme jos rūgštingumą laboratorijoje.

Labai svarbu kukurūzams skirtą žemę gerai patręsti. Pernal kiekvienam hektarui mes skyrėme tik po 6—7 tonas organinių trąšų. Tai mažai. Todėl ir derlius buvo neperdidelis.

Siemet kiekvienas hektaras gaus ne mažiau kaip po 20 tonų durpių-mėšlo komposto. Šiuo metu ir stengiamės sukaupti kuo daugiau trąšų. Vien kukurūzams jau paruošėme 300 tonų organinių trąšų. Visą žiemą vyks kompostų gamyba. Klaidėčių žemdirbių kreipimosi paskatinti, siemet pasigaminsime vien durpių-mėšlo komposto 1800 tonų, o iš viso sukaupsime organinių trąšų

7.400 tonų. Kiekvienam ariamos žemės hektarui teks 15—17 tonų vietinių trąšų.

Pernal mes kukurūzus sėjome kvadratais, tačiau daug darbdarbių sunaudojome tarpueilių įdirbimui, ravėjimui, nes priežiūros darbai nebuvo mechanizuoti.

DIEGSIME RIAZANIEČIŲ PATYRIMĄ

Siomis dienomis teko klausytis radijo laidų iš Riazanės srities žemdirbių patyrimo auginant kukurūzus. Pasirodo, kad kukurūzų pasėlių priežiūrai ypatingos technikos nereikia. Riazaniečiai perstatė paprasto kultivatoriaus noragėlius taip, kad atitiktų kvadratus, ir traktoriais DT-28 atlieka tarpueilių purenimą. Gera naujovė. Siemet ir mes taip darysime, o tuo susitaupys dar-

bai. Siomis dienomis teko klausytis radijo laidų iš Riazanės srities žemdirbių patyrimo auginant kukurūzus. Pasirodo, kad kukurūzų pasėlių priežiūrai ypatingos technikos nereikia. Riazaniečiai perstatė paprasto kultivatoriaus noragėlius taip, kad atitiktų kvadratus, ir traktoriais DT-28 atlieka tarpueilių purenimą. Gera naujovė. Siemet ir mes taip darysime, o tuo susitaupys dar-

V. VAIZMUZIS

„Svėdasų“ kolūkio
agronomas

DAINIAI NEMIRŠTA

(Poeto A. Baranausko 125-sioms gimimo metinėms)

Lygiai prieš 125 metus (1835. I. 17) Anykščiuose, Jurzdike, mažytėje varganoje pirklėje, gausioje valstiečių šeimoje gimė didysis mūsų dainius, poetas Antanas Baranauskas.

Kai poeto tėvai iš Jurzdiko persikėlė gyventi į Užupiečius, kur buvo nusipirkę žemės sklypėlį su senais trobesiais, Baranauskų Antanukas teturėjo vos 5 metus. Tėvai gyveno vargingai. Jų pirklė buvo mažytė, dūminė, priemenė — žabais išpinta. Vienas prabangiausių kampelių, kur svetį priimdavo, vasaros šventadieniais visa

šeima susirinkdavo pasišnekučiuoti, — buvo mažytė klėtėlė, kuri ir šiandien tebestovi. Šią klėtėlę poeto tėvas ant savo pečių po sienojų persigabeno per Sventąją iš Jurzdiko į Užupiečius. Joje poetas A. Baranauskas 1858—1859 metų vasaromis ir parašė „Anykščių šilėlį“.

Antano Baranausko vaikystė buvo nelengva. Tačiau būsimasis poetas ir prie galvijų bandos, ir žąsis ganydamas dainuodavo savo sukurtas dainas, net laukai skambėjo. Jau būdamas jaunuolis, kūrybinės ekstazės metu

poetas taip giliai įsijaučia, kad „girdi kaip jaunas lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas...; kaip šakom šnibžda medžių kalba šventa, kaip žvaigždės plevėna, gaili rasa krinta“.

Si nuostabioji gamtos grožio giesmė poeto A. Baranausko vardą amžiams paliko mūsų literatūros istorijoje. Su šia giesme ir poeto vardas plačiai nuskambėjo po visą mūsų didžiąją šalį.

Antanas Baranauskas mirė 1902 m. Seinuose (dabar Lenkijos DR), tenai Katedros sienoje įmūrytam kars-

te ilsisi mūsų dainiaus palaikai.

Kai tūkstančiai lankytojų kasmet aplanko Anykščiuose senutę šimtametę šiaudinę pastogę — klėtėlę, kuri poeto sielai jaunystėje buvo kūrybos lopšiu, ne vienas susimąsto:

„Poete, jei nebūtum nuėjęs dvasininko keliu, jei nebūtum motulės rankom austu apredė pakeitęs į puošnų vyskupo drabužį, būtum šiandien mus džiuginęs ne tik „Anykščių šilėliu“...“

O. Sedelskytė

STALINO SRITIS. Komjaunuolė Ala Mezinceva, baigusi kultūros švietimo technikumą, pradėjo dirbti Volnovacho rajono kolūkio „Rossija“ bibliotekoje. Per trumpą laiką ji sutvarkė bibliotekos, kurioje yra daugiau kaip 8000 tomų knygų, darbą, gyvulininkystės fermose ir laukininkystės brigadose sukūrė kilnojamas bibliotekėles, subūrė gausų aktyvą.

Nuotraukoje: Ala Mezinceva.

S. Gendelmano (TASS) nuotr.

Po 50 centnerių kiaulienos

Gera pasidarbavo pirmaisiais septynmečio metais Žaliosios apylinkės Mičiurino vardo kolūkio gyvulininkystės darbuotojai. Simtui ha žemės naudmenų jie pagamino po 225 centnerius pieno ir po 40,7 centnerius mėsos.

Viršijo savo įsipareigojimus karvių melžėjos E. Siaučiuaitė ir V. Dimitrijeva. Jos iš kiekvienos karvės primelžė po 300 litrų pieno daugiau, negu buvo pasižadėjusios.

Kiaulių šėrėja Otilė Medinienė nupenėjo per metus 140 bekonų ir iš kiekvienos paršavedės išaugino po 16 paršelių. Šėrėja Ald. Sedelskytė užėmė antrą vietą. Ji nupenėjo 130 bekonų.

Neseniai įvykusiame gyvulininkystės darbuotojų pasitarime buvo sumuota praėjusių metų socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Gyvulių augintojai prisiekė įsipareigojimus antriesiems septynmečio metams.

— TSKP CK gruodžio Plenumo nutarimai įpareigoja mus antraisiais septynmečio metais dirbti dar geriau, duoti šaliai dar daugiau mėsos, pieno, — pasakė kiaulių šėrėja Ald. Sedelskytė. — Šiais metais aš pasižadu nupenėti 160 bekonų ir iš kiekvienos paršavedės išauginti po 15 paršelių.

— O mes, manot, atsiliksim? Duodu žodį per metus iš kiekvienos karvės gauti po 3.000 litrų pieno, — pasakė melžėja E. Siaučiuaitė. Tokius įsipareigojimus prisiekė ir kitos melžėjos.

Kiaulių augintojos pasižadėjo išauginti šiais metais tiek bekonų, kad kiekvienam 100 ha ariamos žemės tektų po 50 centnerių kiaulienos. Tai 14 centnerių daugiau, negu pernai.

Už sėkmingą praėjusių metų socialistinių įsipareigojimų įvykdymą melžėjos E. Siaučiuaitė, V. Dimitrijeva, Valuntienė valdybos nutarimu gavo premijas po 2.300 rublių. Iš viso gyvulininkystės darbuotojams išmokėta 37.100 rublių.

J. TAMILINAS
LKP rajono komiteto instruktorius

Mūsų žmonės

Kiekvienam kiemui — du periodiniai leidiniai

Kas rytą į Mickūnų ryšių agentūrą ateina kuklus vaikinas. Tai „Už talką“ kolūkio laiškininkas Titas Ražanskas. Čia jis atsilima naujausius laikraščius ir žurnalus, pasirenka gražiausius atvirukus ir vokus, pašto ženklų ir išklijuoja į penktąją brigadą.

Nekantriai jo laukia kolūkiečiai.

— Kas naujesnio? — telraujasi brigadininkas Vyt. Gražys ir įlinka į laikraščius.

Jis tikrai turi ką skaityti. Siemet jo namus lanko net 4 periodiniai leidiniai: „Valstiečių laikraštis“, „Mūsų sodai“, „Kolekty-

vinis darbas“ ir „Tarybinė moteris“.

Po 3—4 laikraščius ir žurnalus prenumeruoja kolūkiečiai P. Matuliuskas, J. Ražanskas ir kiti.

Šiais metais visos šio laiškininko aptarnaujamos kolūkiečių šeimos gauna po du periodinius leidinius.

Neatsitiktinai T. Ražanskas pasiekė tokių rezultatų. Jo darbo sėkmė — stropumas. Nė vienos dienos jis nesėdi namuose. Kasdien T. Ražanskas pristato kolūkiečiams naująsias korespondencijas.

Nuotraukoje: „Už talką“ kolūkio laiškininkas T. Ražanskas.

B. Melėniskis

Viešajai tvarkai saugoti

„Lenino keliu“ kolūkyje įsteigta laisvatoriška viešosios tvarkos saugojimo liaudies draugovė. Į ją priimta 11 darbščiausių ir drausmingiausių kolūkio narių: agronomas Z. Sonda, kolūkiečiai D. Pilkauskas, Alg. Matulevičius ir kiti. Draugovės viršininku

išrinktas kolūkio pirmininko pavaduotojas Vyt. Polikevičius.

Draugovės nariai patys rodo pavyzdį darbe ir buityje, imasi ryžtingų priemonių užkirsti visuomeninės tvarkos pažeidimams, organizuoja kolūkiečių draugiškus teismus.

B. Silgalis

Po Andrioniškio apylinkės

Dvi Plonierių namų turistinės grupės aplankė rašytojos Didžiulienės-Zmonos paminklą, gyvenamą namą, rašytojo J. Biliūno tėviškę.

Didžiulių namuose kraštotyrininkai rado rašytojos dukters nuta-pytų paveikslų. Didžiulių šeimos nuotraukų, daiktų, kuriais naudo-josi Didžiulių šeima.

[domu buvo pažvelgti į slėptuvę, kur caro priespaudos metais buvo slepiama lietuviška spauda.

[domių pasakojimų apie rašytoją, jos šeimą, revoliucionierių Siaučiu-ną užrašė turistai pas Padvarninkų kaimo gyventojas Laliene, Rutavičienę.

R. GURSKYTE

Motinos mirtis

Ejo rūstūs 1945-ji metai. Siautėjo buržuaziniai nacionalistai, žiauriai kankino ir žudė žmones. Jie nužudydavo vaikų tėvus, praliedavo nekaltų jaunuolių kraują. Ir tik todėl, kad darbo žmonės norėjo gyventi laisvą gyvenimą, be ponų ir buožlių.

Buržuazinių nacionalistų kulkos neaplenkė ir mano gimtosios bakūžės.

Susikūrus Lietuvoje Tarybų valdžiai, mūsų tėvai gavo 3 ha žemės. Mes pradėjome gyventi gražiau. Ir tėvas, ir motina džiaugėsi, kad galės iš savo žemės išmaitinti vaikus.

Vieną žiemos vakarą mūsų šeima, susirinkusi gryčioje, ramliai sau darbavosi: sesuo Irena ruošė pamokas, tėvas skaitė naują „Tiesos“ numerį, mama mezgė man kojines.

Įnirtingas šuns lojimas pažadino visus iš savo minčių. Tėvas priėjo prie vienintelio neuždarytomis langinėmis lango ir pamatė, kad per kiemą, prisidengdami namų šešėliu, slenka juodi siluetai.

— Slėpk vaikus ir pati saugokis, — sušnibždėjo tėvas motinai. Jo galvoje žaibo greitumu skriejo mintys. Jis nusprendė, jei jau mirti, tai mirti neveltui. Jis sugebės perskelti galvą kirviu nors pirmajam, kuris iš neprašytų svečių peržengs jo namų slenkstį.

O durys jau šokinėjo ant pakabų. Girti, užkime balsai šaukė:

— Išeisk, bolševike!

— Gana tau ponavot ant svetimo turto!

Tėvas sustingo su kirviu rankose. Bet protobos langelį pabiro šūviai, ir motina, keistai skėstelėjusi rankomis, sukniubo viduryje kambario.

Tėvas pripuolė prie jos. Iš motinos krūtinės veržėsi kraujas. Ji teištara:

— Lik sveikas, Jonuli, žiūrėk vaikų, brangusis...

Taip žuvo motina, palikdama mus dar kūdikiais.

Bet nužudę motiną, banditai nesiliovė. Jie įsiveržė į vidų, surišo tėvą, ilgal spardė kojomis. Paskui vienas iš galvažudžių šovė į jį ir, išeidamas iš trobos, pro dantis iškošė:

— Nieko, nusibaigs.

Tik po ilgoko laiko atsipeikėjo tėvelis ir nušliaužė pas kaimynystėje gyvenantį brolių Kazimierą. Ten jam aptvarstė žaizdas ir nuvežė į Subačiaus ligoninę.

Rytą milicija su dalimi kaimo gyventojų sekė banditų pėdomis. Surado juos Klaidės miške. Galvažudžiai ramliai ilsėjosi po kruvinu žygio.

Ir ta kraujo puota jiems buvo paskutinė. Praslinko penkiolika metų, bet šviesus motinos paveikslas amžinai gyvens mūsų širdyse, o randas ant tėvo kaktos primins, ką teko pergyventi darbo žmonėms tais rūščiaisiais klasių kovos metais.

Tėvas priešmirtinį motinos prašymą įvykdė: sesuo baigė kultūros švietimo technikumą, aš mokausi Raguvėlės žemės ūkio technikumė. Ir už tai mes nuoširdžiai dėkingi Komunistų partijai ir Tarybinei vyriausybei, kuri vadovaujama darbo žmonės kopla į komunizmo aukštumas.

E. BUDVYTĖ

Raguvėlės žemės ūkio technikumą agronomijos grupės studentė

NUOSPRENDIS—VIEŠAS PAPEIKIMAS

Buvo po vidurnakčio. Troškūnų tarybinio ūkio Raguvėlės skyriaus darbininkų languose užgeso šviesa. Miegojo ir Raguvėlės žemės ūkio technikum bendrabučio kambario draugės Vanda Pruškytė, Aldona Kazlauskaitė, Zita Baldauskaitė ir Emilija Raukštaitė. Tik staiga stiprus beldimas į duris pažadino visas iš miego. Minutėlę tylą. Po to pasigirdo dūžtančio stiklo skambėjimas.

Rytą paaiškėjo nakties „didvyriai“. Tai tarybinio ūkio Raguvėlės skyriaus darbininkai jaunuoliai Antanas Voveris ir Bronius Gervetauskas iškėlė keletą technikum langų, auditorijoje sudaužė elektros lempučių.

— Abu vyrukai jau sėdėjo paras už chuliganizmą, — kalbėjo darbininkai. — Matyti, maža. Na, dar kartą pasėdės.

Tačiau šį kartą įvyko kitaip.

...Technikumo salė pilnutėlė žmonių. Po darbo dienos čia atėjo skyriaus darbininkai, tarnautojai, technikum dėstytojai, būsimieji agronomai ir zootechnikai. Staiga kažkas sukomanduoja: „Stot! Eina draugiškas teismas!“

Vietas už stalo užima tarybinio ūkio draugiškas teismas: teismo pirmininkas — tarybinio ūkio inžinierius Antanas Kancevičius, narys — melžėja Irena Tonkevičiūtė, sekretorius — darbininkas Astrauskas. Pažvelkime į kaltinamųjų suolą. Ten galvos nuleidę sėdi Antanas Voveris ir Bronius Gervetauskas.

Draugiškas teismas prašo kaltinamąjį Voverį papasakoti apie savo darbelius.

— Viskas įvyko po to, kai peržengėme gerimo

normą, — pasakoja Voveris. — Prašau dovanoti.

Ką gi kitą galėjo pasakyti ir Gervetauskas? „Girti buvom. Negerai padarėm“, — ir visas pasiteisinimas. Sunku kalbėti, teisintis, sutikus draugų, pažįstamų smerkiantį žvilgsnį.

— Blogybių šaknys, — kalba technikum dėstytoja Zilevičienė, — degtinė, kurią Voveris ir Gervetauskas pasirinko savo gyvenimo vairininku. Reikia atsiveikinti su žalingu įpročiu — girtavimu.

— Aš tikiu, — sako baigdama Zilevičienė, — kad kaltinamieji padarys teisingas išvadas ir

tamsias gyvenimo dėmes išdildys šauniu darbu ir pavyzdingu elgesiu.

— Voveris ir Gervetauskas padarė didelį nusikaltimą, — pasakė profsąjungos vietkomiteto pirmininkas Stašauskas. — Tačiau aš įsitikinęs, kad jie savo kaltę pilnai suprato ir ją išpirks sąžiningu darbu.

Komunistas Šedrovas plačiai kalbėjo apie tarybinio žmogaus moralę ir pasmerkė Voverio ir Gervetausko neteisingą elgesį.

Draugiškas teismas, atsižvelgdamas į tai, kad kaltinamieji atlygino padarytus nuostolius, pareiškė jiems tik viešą papeikimą.

K. VIDMANTAS

Skaitytose LAISKAI

Girtuoklis—šėimos ardytojas

Mūsų, Zvilūnų, apylinkės Mičiurino vardo kolūkyje pasitalko tokių kolūkiečių, kurie geria bet kurla proga, klekvieną menkliausią įvykį pažymi išgėrimu. Toks yra Kirda Jonas, IV-tos brigados kolūketis. Vyras jis dar jaunas, bet koks jo gyvenimas? Apsilvedė, nepagyveno nė dviejų metų ir turėjo su žmona persiskirti.

Bet, deja, girtuokliavimas ir po to nesibaigė. Neperseniausiai Jono Kirdos tėvas, sūnaus sumuštas, atbėgo pas kolūkio pirminką Saukulį. O tėvui iš-

bėgus, turėjo nukentėti motina.

Girtuoklis Jonas Kirda iškeltė į degtinę šeimos gerovę. Žiūri į kasdien vis labiau smunkantį girtuoklį ir pagalvojti: „Jonai, dar nevēlu, gyvenimas tau dar prieš akis. Baik girtuokliavęs, sugrąžink pas save žmoną, gerbk tėvus, kurie tave augino. Tuomet ir kolūkiečių kolektyvas ims tave gerbti“.

Algimantas EIVA

Zvilūnų apylinkės Mičiurino vardo kolūkio pirminko pavaduotojas

Jaunimui — kultūringą poilsį

Akmenos kultūros namai turi neblogas darbo sąlygas. Tačiau apsileidęs direktorius Grigaliūnas tų sąlygų neišnaudoja. „Kalinapilio“ kolūkyje yra daug jaunimo, gerai dirbančio gamyboje ir noriai dalyvaujančio saviuokloje. Tačiau veiklaus jaunimo niekas nesuburia.

Kultūros namuose dažnai net tris kartus per savaitę rengiami šokiai. O kurgi paskaitos, meno saviuoklos pasirodymai, turiningi jaunimo vakarai?

Prieš mėnesį laiko kolūkio partinė organizacija pasiūlė kultūros namams masinio kultūrinio darbo planą, kuriame numatytos paskaitos dominančiais jaunimą klausimais. Tačiau šis planas užsigulėjo direktoriaus Grigaliūno stalčiuose.

Paskutiniu laiku direktorius net tada, kai į kultūros namus atvyksta kinas, ruošia šokius ir trukdo pažiūrėti filmą. Direktorius iniciatyva sausio 6 d. kino filmo „Lalkrodis sustojo vidurnaktį“ demonstravimo metu buvo organizuoti šokiai. Štai ir „kultūringas“ poilsis! Atrodo, pats laikas kultūros skyriui padaryti rimčiausias išvadas iš Grigaliūno darbo.

J. Stasiūnaitė

piu įsteigta 18 naujų kilnojimų bibliotekelių ir 14 knygų išdavimo punktų. Bendras skaitytojų skaičius išaugo 20 proc. Jei apylinkių tarybos ir kolūkių valdybos parems bibliotekas, pas mus neliks nė vieno kiemo, kurio nepasieks tarybinė knyga.

R. Klimašauskaitė
Rajoninė bibliotekos vedėja

Gamybininkai!

AUDITORIJOS LAUKIA JŪSŲ!

Mūsų šaliai, vykdančiai didžiulius septynmečio uždavinius, reikalinga daug ir gerai paruoštų visu liaudies ūkio sričių specialistų. Vidurinės ir aukštosios mokyklos jau pradėjo dirbti pagal naujus mokyimo planus bei programas, kurios užtikrina teorinių žinių glaudesnę ryšį su praktika. Paskutiniaisiais metais aukštųjų mokyklų auditorijose vis daugiau galima sutikti gamybininkų, kurie čia atėjo iš kolūkių laukų, iš fabrikų nuo staklių ir pan. Atėjo jau tvirtai apsisprendę, kad pilnai surado savo vietą gyvenime, nes su juo susipažino ne iš mokytojo pasakojimų ar knygų, o praktiškame, gamybiname darbe.

Kiekvienais metais mūsų rajone mokyklas baigia nemažas skaičius abiturientų. Dalis jų taip pat dirba įvairių gamybinių darbų ir svažoja apie aukštosios mokyklos auditoriją. Bet kai kurie iš jų ir suabejoja: „Kažin, kaip su įstojimu ir mokyimusi, ar nepralinks vos iš mokyklos suolo išėjęs abiturientas? Juk jo žinios naujos, o aš kai ką ir primiršti suspėjau?“

Bibliotekoms reikia paramos

Vykdydamos TSKP CK nutarimą bibliotekų darbo pagerinimo klausimu, Anykščių rajono bibliotekos siekia artimiausiu metu turėti bent po vieną suaugusį skaitytoją iš kiekvieno kolūkinio kiemo. Visos apylinkių bibliotekos 1960-iesiems metams sudarė savo mikrorajonų skaitytojų aptarnavimo planus. Tuo pačiu buvo peržiūrėtas rajono bibliotekų tinklo išdėstymas, o kiekviena kaimo biblioteka paėmė į apskaitą visus gyventojus.

Tolimesnėse nuo stacionarių bibliotekos gyvenvietėse, brigadose ir

fermose numatoma steigti kilnojamas bibliotekėles, knygų išdavimo punktus ir knygnešių brigadas.

Tačiau kaimo bibliotekų darbuotojai čia susiduria su sunkumais. Dažnai brigadose ir fermose neįrengti raudonieji kampeliai, nėra ten spintų, kur galima būtų saugiai palikti knygas.

Į pagalbą bibliotekoms turi ateiti apylinkių DŽD Tarybos ir kolūkių valdybos, paremdamos jas materialiai. Uždarytų klubų skaityklų bazėje reikia steigti kolūkines skai-

tyklas ir raudonuosius kampelius. Raudonieji kampeliai reikėtų išskirti atsakingą žmogų, skirti jam keletą darbadienių mėnesinių atlyginimų, kaip tai padarė Žaliosios apylinkės Mičiurino vardo kolūkio valdyba.

Kaskart gerėja gyventojų aptarnavimas knygų. Storių, Svėdasų, Trumbatiškių, Sventupio ir kai kurios kitos kaimų bibliotekos 1960-ųjų metų sutiko jau turėdamos po dvi tris kilnojamas bibliotekėles ir vieną du knygų išdavimo punktus. Paskutinio 1959 metų kovo mėnesio laikotar-

MOKYKLOS DIRBTUVĖSE

Pro pravrastą mokyklos dirbtuvių duris girdisi plūkslo žirzimas, staklių dūžgimas, plaktukų kaukšėjimas. Čia vyksta praktikos darbų pamoka, kurią praveda mokytojas Vincas Bagužinskas.

Nemažai pasidarbavo jaunas mokytojas, pakol klasę pavertė dirbtuvėmis. Dabar čia stovi nauji darbo stalai, tekinimo staklės, elektrinis plūklas, įvairiausi darbo įrankiai. Su šiais įrankiais Jono Bilūno vardo vidurinės mokyklos V-VII klasių moksleiviai palaipsniui išmoko daryti paprastus ir nesudėtingus darbus.

Neblogai sekasi VIIb klasės moksleiviams Rimantui Zalkauskui, Vidmantui Pukeniui bei kitiems jų klasės draugams.

Štai prie vieno stalo palinkusį septyntoką Kaušpėdo galva. Jam mokytojas šiandien pavadė tiksliai ir gražiai išplaustyti raldes. Iš po plūklelio byra smulkios smulkios pliuvenos, o ant stalo rikiuojasi visos abėcėlės raldės.

Savo darbu čia giliai ir karaliai užsiėmęs kiekvienas. Aplūps pliuvenomis ir

drožlėmis, vienas septyntokas net sušilęs kažką tai obliuoja. Pasirodo, kad tai Vytautas Sunklodas. Jis obliuoja rėmą vinjetai. Vytautui neblogoi sekasi. O anksčiau sunku būdavo lentutę gražiai nulyginti.

Vidmantas Pukenis prie tekinimo staklių praleidžia beveik visą pamoką. Medžiagos yra, ir tekinėti daug ką tenka.

Nors ir nesudėtingus darbus čia išmoka atlikti jaunieji moksleiviai, tačiau ateityje jiems tas pravers.

Siuo metu mokykla nupirko už 2600 rublių naujų darbo įrankių. Tegu mokosi moksleiviai ne tik teorijos, bet ir praktikos.

Nuotraukoje: mokinys V. Pukenis prie staklių.

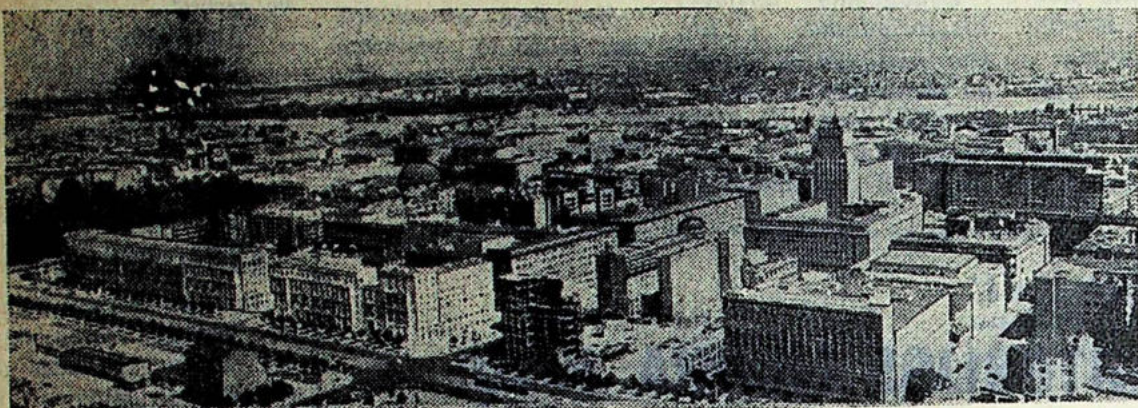
A. Dilio tekstas ir nuotr.

15 METŲ NUO VARŠUVOS IŠVADAVIMO

Sausio 17 dieną sukanka 15 metų, kai iš žiaurios hitlerinų grobikų okupacijos buvo išvaduota Varšuva — Lenkijos sostinė.

Senosios Varšuvos buvo likę tik 15 procentų. Buvusiame milijoniniame mieste teliko tik apie 150 tūkstančių gyventojų, kurie gyveno griuvėsiuose, lašnose. Vietoje miesto driekėsi plytalių, akmenų ir šiukšlių kalnai. Vyko diskusijos: ar verta atstatyti Varšuvą? Gal Lenkijos sostinę perkelti į Lodzę? Tačiau Lenkijos liaudis nesigallėjo jėgų atstatyti savo brangiąją sostinę. Diena iš dienos augo nauji namai, didėjo gyventojų skaičius. Praėjusiais metais Varšuvos gyventojų skaičius pasiekė 1 milijoną 106 tūkstančius.

Varšuva tampa stambiu pramonės centru. Čia yra pastatyta stambi lengvųjų mašinų gamykla, dideli televizorių, radijo, motociklų bei kitų gaminių fabrikai.

Palyginti su prieškariniu laikotarpiu Varšuvoje žymiai padidėjo mokyklų skaičius. Prieš karą Varšuvoje mokėsi 16–19 tūkstančių studentų, o dabar — apie 30 tūkstančių.

Fašistiniai okupantai sugriovė beveik visus kino teatrus. 1946 metais jų buvo tik 4, o dabar yra daugiau kaip 60.

Tai tik keli skaičiai ir faktai iš naujai atgimusios milijoninės Varšuvos gyvenimo. Klekvenas, atvykęs į Varšuvą, žavisi naujomis gatvėmis, kurių kadaise iš viso nebuvo, mato pastatytus bei statomus naujus teatrus, naujai nutiestus bei tiesiamus tiltus per Vislą, tame tarpe ir milžinišką dviejų aukštų tiltą, patogų įvairioms susisiekimo priemonėms.

Darbdėcios Lenkijos darbo žmonių rankos padarė stebuklą, per palyginti trumpą laiką beveik iš naujo pastatydamos pulkūją didmiesčių.

Tikimasi, kad septynmečio pabaigoje Varšuvos gyventojų skaičius padidės iki 1 milijono 230 tūkstančių.

ELTOS foto korespondento J. Polio nuotraukoje matome Varšuvos vaizdą.

Siekiant geresnių darbo vaisių

Anykščių gyvulių bazės kolektyvas su pagrindiniais savo uždaviniais praeitais metais susidoravo žymiai geriau negu 1958 metais. Supirkti gyvuliai buvo atiduoti mėsos pramonės įmonėms be imitimų pakitimų, be svorio trūkumų ir be nuostolių. Padirbėti, žinoma, teko. Per masinį gyvulių supirkimą kolektyvui kartais teko atsisakyti laisvalaikio ir poilsio dienų.

O vis tik trukdymų ir trūkumų buvo. Būdavo dienų, kada į bazę per daug priveždavo gyvulių, ir jų supirkti per dieną nespėdavom. Priimdavom naktimis. Dėl to darbininkai pavargdavo, o gyvulių statytojai sugaišdavo daug laiko.

Siais metais, be abejo, bus parduodama dar daugiau gyvulių. Ir kad nebūtų susigrūdimų, kolūkiai turės griežtai laikytis gyvu-

lių pristatymo į bazę grafiko.

Pristatant gyvulius į bazę, veterinarinės pažymos turi būti išrašytos kiekvienai gyvulių rūšiai atskirai. Tas būtina gyvulių apskaitai, nes pažymos jungiamos prie kvitų.

Būdavo atsitikimų, kai, siųsdami gyvulius į bazę, šėrėjai juos be saiko prišerdavo ir dėl to net pasitaikydavo gyvulių susirgimų. Be to, kartais būdavo atvežami į bazę purvini ir mėluoti gyvuliai. Siais metais nešvarių gyvulių bazė nebepriminės.

Pasitaiko daug klaidų su įvertomis snukiuose vielomis. Priimtos tokios kiaulės kamšatyje suraižo kitų odas. Sužalotomis odomis bekonai eina į broką. Kiaulės su vielom snukiuose atėityje nebus priimamos. Vielos iš snukių turi būti išimtos prieš vežant į bazę.

Vis dar daug gyvulių augintojų su savimi nepasiima asmens dokumentų, ir todėl negali laiku atsiimti pinigų. Gyvulių, paukščių ir triušių augintojai turi žinoti, kad bazė išmoka be asmens dokumentų ne didesnes kaip 100 rublių pinigų sumas.

Juozas Sakėnas
Gyvulių bazės darbuotojas

Redaktorius
St. VINCIONAS

Kino teatre „PERGALĖ“
sausio 19-20 d.d. demonstruojamas
kino filmas

„Aš jums rašau...“

Filmą išleido Moldavijos kino studija. Scenarijaus ir dainų autorius — A. Aleksinas, režisierius-pastatytojas — M. Izrailevas.

Nuotraukoje: kadras iš kino apysakos „Aš jums rašau...“

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Kur veda fašistinių galvažudžių ginklavinimas

Tarptautinių santykių vystymasis, kai toliau mažėja tarptautinis įtempimas, nepatiko tam tikriems Vakarų sluoksniams. Stengdamiesi pasukti įvykių vystymąsi atgal, jie ieško visokių progų „šaltajam karui“ kurstyti. Tai konkrečiai rodo fašistinių elementų išpuoliai, kurie pirmosiomis naujų metų dienomis vyko Vakarų Vokietijoje. Kartu 40-ye šios šalies miestų ant pastatų ir bažnyčių sienų, ant tramvajų vagonų ir šaligatvių asfalto pasirodė nupieštos svastikos ir provokaciniai antisemitiniai šūkiai.

Vakarų Vokietijos fašistai susirado pasekėjų. Rasistiniai šūkiai ir neapkenčiama svastika pasirodė ant namų sienų daugelyje Vakarų Europos, JAV ir net Australijos miestuose. Taip reakcinių elementų valia prasidėjo savotiškas fašistų susišaukimas, kurio gilios veda į Boną. Bonos valdžia mėgino vaizduotis niekuo dėta. Ji pareiškė, kad svastikos plėšimas, si-

nagų išniekinimas ir kiti išpuoliai — ne kas kita, kaip kažkokių vaikėzų išdykavimas. Veltui Bonos ministras stengiasi nuslėpti atsakomybę už fašistinių žaliukų veiksmus ir atsakyti politinės ir dvasinės giminytės su jais. Suomijos laikraštis „Kansan Uutiset“ teisingai pažymi, kad VFR vyriausybė yra tiesiog atsakinga už „naują fašizmo epidemiją“. Laikraštis pabrėžia, kad nieko kito ir nebuvo galima laukti iš Adenauerio vyriausybės, kurioje iš 18 ministrų 16 buvo „aktyvūs hitlerizmo šalininkai“. O 7 iš jų buvo „nacistinės partijos nariai“. Iš tikrųjų, Vakarų Vokietijos vyriausybės organuose — teismuose, armijoje, policijoje, mokyklose susispietė tūkstančiai buvusių aktyvių hitlerininkų. Adenauerio režimo globojamos Vakarų Vokietijoje atsirado dešimtys fašistinių organizacijų, jų tarpe „Vokietijos imperijos partija“, „Plėninis šalmas“ ir kt. Šios orga-

nizacijos atvirai propaguoja rasistines ir revanšistines idėjas. Bonos valdžia teisinasi tuo, kad ji neturinti „teisnio pagrindo“ tokių organizacijų veiklai uždrausti. Bet ji rado „pagrindą“ komunistų partijai ir šimtui kitų antifašistinių organizacijų uždrausti. Fašistinės žiurkės neatsitiktinai iššliaužė iš savo urvų tuo metu, kai Diuseldorfe teisiami kovotojai už taiką. Nenoromis kyla klausimas: kokių „priemonių“ gali imtis Bonos vyriausybė prieš savo vienminčius, jeigu ji persekioja taikos šalininkus ir antifašistus?

Už „Vokietijos imperijos partijos“, „Plėninio šalmo“ ir kitų fašistinių Vakarų Vokietijos organizacijų, kaip ir už Bonos vyriausybės nugaros, stovi tie patys pramoniniai koncernai, kurie išugdė Hitlerį ir jo gaują. Atsakingi už fašizmo atgaivinimą Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje taip pat yra ir JAV, Anglijos ir Prancūzijos valdantys sluoksniai, kurie, pažveldami Potsdamo susitarimą, apginklavo Vakarų Vokietiją ir hitlerinams generolams davė vadovavimo postus NATO bloke. Pagaliau jie nutarė apginkluoti neatgalaujančius hitlerininkus ir revanšistus atominiu ginklu. Geresnio skatinimo Vakarų Vokietijos fašistams nebuvo galima sugalvoti!

Sužulėjusių fašistų išpuoliai sukėlė pasipiktinimą visame pasaulyje. Lon-

Gamtos mėgėjų kampelis

Miško gyventojai laukia žmogaus

Atėjo gili žiema. Sniegas tirštai užklojo žemę. Bet, medžiojant Burbiškio miške, teko pastebėti, kad eigulys Sabaliauskas nesirūpina žvėrelių globa. Čia gyvena namažai stirnų, kiškių. Tuo tarpu miške nematyti jokių edžių

su pašaru. Gėlė apylinkės medžiotojai turi paruošę nemažai šieno.

Miško gyventojai laukia žmogaus pagalbos...

M. Grinkevičius
Anykščių medžiotojų draugijos pirmininkas

Trumpai

● Naują aštuonių butų gyvenamą namą darbininkams pradeda statyti Anykščių plytų fabriko gyvenvietėje Utenos statybos valdybos darbuotojai.
J. POSLYS

● Draugišką teismą išsirinko J. Biliūno vardo kolūkiečiai.
B. EGLINSKAS, E. EGLINSKAITE

● J. Grušio pjesę „Vedybų sukaktis“ suvaidino Zdanovo vardo kolūkio kultūros namų saviveiklininkai.
Br. ALVIDRAS

● Nauji kultūros namai statomi „Vienybės“ kolūkyje. Čia bus įrengta didelė salė, biblioteka.
A. VILDZIONAS, M. TUMKEVICIUS

● V. Miliūno komediją „Lengva duona“ suvaidino „Kalnapilio“ kolūkio jaunimas.
J. VINCIONAS

● Kiekvieną antradienį į „Kalnapilio“ kolūkį atsilanko raikoposų jungos autokrautuvė. Kolūkiečiai vietoje apsirūpina įvairiomis prekėmis.
A. KALNIUS